

SÁMIID RIEKKASEARVI

Svenska Samernas Riksförbund · SSR

Månadsbrev Guovvamánnu ● Guovvamánno ● Goevte ● Februari 2011

Svenska Samernas Riksförbund, Magasinsgatan 7, 903 27 UMEÅ, tel. 090-14 11 80, fax 090-12 45 64, e-post ssr@sapmi.se

Lämna förslag till årets samiska näringsutövare, årets samiska unga näringsutövare och hederspristagare

Pristagaren är en person (man eller kvinna) som under året uppvisat framgångar som företagare, framgångarna behöver inte nödvändigtvis mätas, även om detta naturligtvis är en fördel, enbart i form av ekonomisk resultatutveckling. Andra faktorer av betydelse är:

- Innovationsförmåga och vilja till förnyelse
- Starkt entreprenörskap
- God förebild
- God företrädare för den samiska kulturen

Pristagaren kan vara verksam inom renskötseln och/eller inom någon annan samisk näring. Samma kriterier gäller för årets unga näringsutövare, enda skillnaden är att den person vi söker skall vara under 25 år.

Hederspriset vänder sig till en person som under året gjort förtjänstfulla insatser för att sprida inspiration och kunskaper som är av betydelse för utvecklingen av samiskt näringsliv, samiskt samhällsliv och samisk kultur. Pristagaren kan vara same eller inte same, man eller kvinna, ung som gammal. Priset består av äran samt en gåva och ett diplom. Senast den **15 maj** behöver vi förslagen.

Viktigt beslut taget av bergmästaren

Gruvbolag åläggs att betala ersättning för skada och intrång till följd av undersökningsarbeten inom Vindelfjällens naturreservat till Grans sameby. Detta är ett principiellt viktigt beslut taget av bergmästaren. Samebyarna ges möjligheter till ersättning för de kostnader som uppstår till följd av exploatörens undersökningsarbeten. Det är dock viktigt att samebyarna kommer in i ett tidigt skede i processen för att få till stånd villkor i arbetsplanen som reglerar möjligheterna till ersättning. SSR vill poängtera att detta är en framgång för alla samebyar och kan komma att få stor betydelse i framtiden.

Vargsymposiet

Den 11 – 13 april pågår Vargsymposiet i Vålådalen. SSR kommer att närvara med personal från kansliet. Vargsymposiet är ett utmärkt tillfälle att knyta kontakter och en bra mötesplats med utrymme för både diskussion och

föreläsningar. Det är viktigt att företrädare för rennärigen finns på plats vid sådan här tillfällen, så om ni har möjlighet så ta gärna tillfället i akt och besök symposiet. Läs mer på www.vargsymposiet.se.

Skogliga frågor

Inom SSR arbetar vi idag aktivt på många olika plan när det gäller skogsfrågor. Nedan följer en kort presentation av våra uppdrag och vilka utredningar vi deltar i:

- Regeringsuppdrag om Hänsyn till rennärigen och samråd mellan skogsbruk och rennärigen samt Stöd till initiativ för samverkan och dialog. Redovisningar av dessa uppdrag skall ske i december 2011 respektive mars 2012
- Medverkan i standardkommittén och styrelsen för FSC
- Medverkan i Nationella sektorsrådet
- Medverkan i Centrala samrådsgruppen för skogsbruk-rennärigen

Utöver dessa uppdrag driver SSR också olika typer av pilotprojekt inom skogsbruk-rennärigen, däribland tillsammans med Sveaskog. Konkret innebär det att vi inom tre samebyar: Sirges, Malå och Handelsdalen ska bedriva projekt om bland annat vilka metoder som fungerar bäst för att restaurera skador på lavmarker, ljusmätning i gallringsbestånd före och efter gallring för att bedöma hur väl ljuset svarar upp mot det behov av ljus som laven har för att växa samt projekt om hur marklaven påverkas av olika trädslag, till exempel contorta.

Utöver konkreta projekt i fält avser vi att under 2011 bjuda in till träffar med ledningsgrupperna för Sveaskog, Holmen och SCA. Att mötas och hålla dialogen levande när det gäller skogsbruk och rennärigen behov är en förutsättning för att få till stånd större förståelse och hänsyn från skogsbrukets sida. Denna dialog måste ske löpande och vara aktiv.

För att vi inom kansliet ska kunna vara konstruktiva och drivande när vi träffar skogsbrukets representanter är det nödvändigt att vi får ta del av er kompetens och era synpunkter så att vi kan föra era synpunkter vidare uppåt till de som har makten att besluta om hur skogsbruket ska bedrivas. Som ett led i att få ta del av både de kunskaper och de synpunkter ni har, har vi genomfört en

kartläggning under februari månad som har haft till syfte att ta reda på hur ni inom samebyarna har upplevt samråden med skogsbruket de senaste åren. Vi har hittills lyckats nå 70 procent av samebyarna, men ambitionen är att vi skall lyssna av alla samebyar.

Under 2011 avser vi att jobba med särskilda fokusområden utifrån SSR:s skogspolicy, ett sådant fokusområde är till exempel röjning. Vi avser att ta upp frågan om att göra ett gemensamt projekt med skogsbolagen särskilt om röjning. Vi återkommer med mer information om hur detta skall utformas i sådana fall att vi får ”napp” hos skogsbolagen.

Vi vill erbjuda den som är intresserad att ingå i vår skogsgrupp att anmäla sig till oss. Vi saknar idag personer som kan företråda den norra regionen (Kirunaområdet) i renskötselområdet i skogsfrågor. Kontakta Helén Larsson, 090-14 11 84 eller 070-229 76 28, om du är intresserad av att ingå i gruppen eller har förslag på någon lämplig person.

Avslag på ansökan om reflexprojekt

SSR har än en gång fått avslag på ansökan om medel till inköp av reflexhalsband till renar. Trafikförsäkringsföreningen och Trafikverket har både avslagit våra ansökningar med motiveringen att de har prioriterat andra projekt. Detta hindrar oss dock inte att återigen försöka under kommande år på nytt, men vi tar tacksamt emot förslag från våra medlemmar hur vi kan lösa denna fråga eftersom det är ett stort behov hos många samebyar att vidta åtgärden med reflexmärkning. Senast projekt med reflexmärkning bedrevs visade resultaten att det blev cirka 30 procent färre antal påkörda renar vilket är ett betydande resultat som visar att åtgärden haft effekt. Även bilisterna har uttryckt stor uppskattning för att renägarna reflexmärker sina renar, vilket gett rennäringen ”good-will” då detta görs.

Samverkan med LRF

SSR har sedan ett antal år sedan startat upp en informell grupp bestående av markägare/odlare och samebyar som vistas i Västerbotten. Syftet med gruppen är att odla goda relationer mellan varandra och öka förståelsen för varandras näringar. De samebyar som ingår i projektet är Ran, Vapsten, Malå och Maskare. Målet är att arbetet ska utmytna i goda exempel på samarbete som kan förhindra osämja så att både näringar kan drivas parallellt och i samförstånd. Forslunda gymnasiet i Umeå har meddelat intresse att erbjuda sig att verka som mötesplats för både markägare/odlare och renägare där näringarna kan ge varandra utbildning om sin verksamhet på ett konkret sätt. Vidare samtal kommer att hållas med Forslunda gymnasiet under våren 2011 för att utforma ett bra utbildningsprogram för målgruppen markägare/odlare och renägare.

Indigee

Projektet Indigee (Indigenous Entrepreneurship - www.indigee.org) håller sin andra gemensamma samling/konferens i Ánar/Inari 30 mars till 1 april. Deltagarna, ca 70 unga företagsamma samer, komi, vepser och nentser kommer från Sverige, Norge, Finland och Ryssland.

Teman under de tre konferensdagarna är; Inspiration & Motivation, Ekonomi & Strategi, Rådgivning & Gränslöst nätverkande.

Projektledaren Lars Miguel Utsi presenterar gränsöverskridande möjligheter, den norska koordinatören Linda Øverli Nilsen gör ett inspirationsföredrag med titeln ”Ta dig vatten över Huvudet! Projektets svenska koordinatör Pia Huuva tar upp exempel och strategier kring prissättning.

Dessutom får deltagarna delta i nätverkande och olika gruppövningar bl.a diskutera och lära mer om vilka skillnader och likheter som finns bland de olika urfolksgrupperna. Andra övningar och workshops handlar om varumärke och kommunikation och om Customer Journey.

Är du ung och företagsam och vill utveckla din affärsidé/verksamhet?

Fyll i och skicka in ansökan till info@indigee.org! Vi har en vakant plats!
(Ansökningsblankett och kriterier för deltagare finns på www.indigee.org)

Bild från förra konferensen, november 2010 i Vilhelmina. Foto: Pia Huuva

Koordinator och rådgivare i Sverige: pia@sapmi.se
Projektledare Lars Miguel Utsi: lmu@beac.st

Rådslag Samisk mat – 9 mars i Umeå

Maten är en viktig tillväxtfaktor i Sápmi både kulturellt och ekonomiskt! Slow Food Sápmi, Renlycka, Samiska köket, Gaaltije samt Visit Sápmi arbetar konkret med utveckling samisk matföretagande. Sametinget har uppdrag att tillsammans med oss skapa utveckling kring samisk matkultur. Vi träffas i Umeå och utvecklar en gemensam samisk matvision. För mer information kontakta projektledarna:

Ol-Johán Sikku, Renlycka, ol-johan@renlycka.se 070-171 80 34
Greta Huuva, Samiska köket greta.huuva@same.net 070-380 81 61
Jerker Bexelius, Gaaltije, jerker@gaaltije.se 070-606 08 62
Ylva Sarri, Slow Food Sápmi, tmip2011@gmail.com 070-225 56 87
Dan Jonasson, Visit Sápmi, dan@sapmi.se 070-346 56 06
Anmälan till SSR, ssr@sapmi.se, 090-14 11 80

Idémöte om Umeå 2014

Umeå 2014 och Ellacarin Blind inbjuder till idémöte om Umeå 2014 fredag 11 mars på SSRs kansli i Umeå.

Just nu pågår planeringen av kulturhuvudstadsåret där den samiska kulturen ska finnas med som en röd tråd. Ellacarin Blind, projektledare på Svenska Samernas Riksförbund, ingår i Umeå 2014:s arbetsgrupp och ansvarar för att ta fram ett samiskt program för 2014. Under Ubmejen Biejvich, Samiska veckan 2011 bjuder Umeå 2014 in Dig/Er till ett idémöte om hur den samiska kulturen ska genomsyra programåret 2014. Särskild inbjudan bifogas.

Marit Myrvoll disputerade

Fredagen den 4 mars disputerade Marit Myrvoll vid Tromsø universitet på sin avhandling inom socialantropologi. Titeln på hennes provföreläsning var *"Urfolk og religion: Nyere antropologiske perspektiver"* och titeln på hennes avhandling är: *"Bare gudsordet duger. Om kontinuitet og brudd i samisk virklighetsforståelse"*

Renlycka har certifierat de fem första företagen

Företagen är Stenbergs Viltflyg KB från Årosjokk, Kiruna, Utsi Ren från Porjus, Sápmi Ren och Vilt AB, Jokkmokk, Renhornet Fjällgrens Vilt HB, Mittådalen samt Blindh Ren AB i Funäsdalen.

Seminarium med samiska byggnader

Gaaltijes projekt Saemieh Saepmesne – I det samiska rummet inbjuder till seminarium med samiska byggnader & byggnadsarkeologi som tema 25-26 maj 2011

Vid seminariet kommer vi att diskutera byggnadsskick, äldre byggnadsteknik och lokala byggnadstraditioner.

För mer information se hemsidan:

www.samiskarummet.se

Slow Food Sápmi söker volontärer

Slow Food Sápmi är i full färd med att anordna Indigenous Terra Madre, ITM, i samarbete med Slow Food Sverige och Slow Food International. De har nu kommit ganska långt i planeringen av urfolkskonferensen och det kommer att bli ett spännande och innehållsrikt program. Men för att helt kunna genomföra det behövs en massa villiga och hjälpsamma volontärer som kan tänka sig att tillsammans med Slow Food Sápmi göra ett bra arrangemang för tillresande gäster.

Det behövs att man kan komma till Jokkmokk onsdag 15 juni och stannar till måndag 20 juni. Under onsdagen kommer hålls utbildning för volontärerna så att alla i så stor utsträckning har koll på vad som händer och vad som förväntas av var och en. Slow Food Sápmi kan erbjuda mat och boende samt reseersättning upp till 500 kr, då billigaste färd sätt gäller!

Är ni intresserade så anmäl ert intresse (- ingenting är bindande)

namn - epost - telefon - bostadsort

En extra info som är bra att ha är om ni behärskar något språk utöver engelska och vilket i så fall

Skicka din intresseanmälan till Ylva Sarri, Slow Food Sápmi 070-22 55 687 eller tmip2011@gmail.com

Samernas Landsmöte

SSRs landsmöte hålls i år i Jokkmokk med ombudsmöte tisdag 14 juni och landsmöte 15 -16 juni. Kallelse har sänts ut och inbjudan kommer inom kort.

Läs mer på SSRs hemsida
www.sapmi.se

Gå in och gilla oss på facebook
www.facebook.com/sapmi.se

Några av de möten SSR deltar i mars

1 – 5 mars	Lopmenaestie, Funäsdalen
4-13 mars	Ubmejen Biejvieh Samisk vecka i Umeå
8 mars	Internationella kvinnodagen
9 mars	Rådslag Samisk mat, Umeå
10-11 mars	Sametingets hälsokonferens, Kiruna
14-15 mars	SSR:s styrelsemöte, Umeå
16 mars	SSR on Tour, MKB-utb., Sorsele River Hotel
30 mars- 1 april	Indigee konferens, Inari, Finland

Telefonnummer

Anders Blom	090-14 11 26	070-514 44 80
Jenny Wik Karlsson	090-14 11 83	072-202 12 00
Helén Larsson	090-14 11 84	070-229 76 28
Ellacarin Blind	090-14 11 82	070-362 04 78
Stefan Johansson	090-14 11 85	
Britt-Marie Barruk	090-14 11 81	070-646 07 65
Hans Liebetau	090-14 00 92	070-736 14 19
Eva Wiklund	090-14 11 73	070-248 07 30
Ol-Johán Sikku		070-171 80 34
Ragnhild Svonni		070-561 66 06
Lennart Pittja		070-688 15 77
Jörgen Jonsson		070-570 55 56
Dan Jonasson		070-346 56 06
Lena Fjällborg	090-14 11 79	

Fonden används för att långsiktigt säkerställa arbetet med att bevara samisk kultur, bevaka samiska rättigheter och stödja utvecklingen av ett levande samiskt näringsliv.

Svenska Samernas Riksförbunds insamlingsstiftelse tar emot gåvor från enskilda och företag som vill skänka medel för att stödja samerna. Bg. 449-4092

**Svenska Samernas Riksförbunds
Insamlingsstiftelse**

För att insamla medel för att långsiktigt stödja utvecklingen och bevarandet av:

- * Samisk kultur
- * Rennäring och andra samiska näringar
- * Samiska rättigheter

Svenska Samernas Riksförbund, SSR, är en politiskt obunden intresseorganisation för rennäringen och samiska näringslivs- och samhällsfrågor. Organisationens syfte är att tillvarata och främja de svenska samernas ekonomiska, sociala, rättsliga, administrativa och kulturella intressen med särskild hänsyn till renskötseln.

SSR har de senaste åren, tillsammans med Svensk Vindenergi, bedrivit projektet VindRen. Syftet med detta projekt var att hitta hållbara lösningar för samexistens och gemensam nytta för både vindkraftprojektörer och samebyar vid uppförande av vindkraftanläggningar inom renskötselområdet. SSR startar nu ett nytt projekt, Biegga. Målet är att förvalta resultatet från VindRen. För samebyarna skall denna resurs upplevas som ett stöd i en vardag där det totala trycket av exploateringar ökar och där den egna arbetsituationen gör att man har allt svårare att hinna med alla dialoger, samråd, avtalsskrivande och projektutvecklingar. Under förutsättning att förväntade finansieringsbeslut inom kort kommer att fattas så söker nu SSR en

Projektledare Biegga

SSR söker dig som med god kunskap och förankring i rennäringen vill vara ett stöd för samebyarna i deras kontakter med företrädare för vindkraftsindustrin. Biegga projektet kommer att pågå under 2 år och vi tror att du som är intresserad av uppdraget har en akademisk profil med inriktning på juridik, ekonomi eller samhällsvetenskap.

Vill du veta mer om projektet så finns projektbeskrivningen på www.sapmi.se. För övrig information kontakta förbundsdirektör Anders Blom, tel. 090-14 11 80.

Vi vill gärna att du tillträder tjänsten snarast eller efter överenskommelse. Vi vill ha din ansökan senast den 18 mars 2011 till info@sapmi.se eller SSR, Magasinsgatan 7, 903 27 Umeå.